SOTILASKOTI

Helsinki – Santahamina sotilaskotiyhdistys ry

SISARPOSTI 4/2017

Se on jo ovella

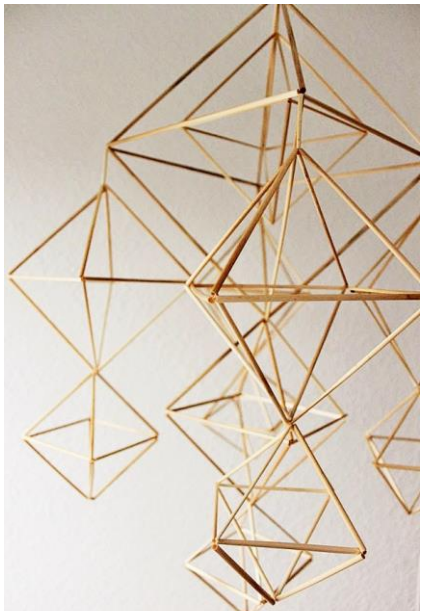

Nuoret sisaret Salla Serenius (vas.) ja Sissi Puranen pääsivät joulupukin kainaloon varusmiesten pikkujoulussa.

Talkoo-himmelit koristavat sodea
sivu 10

Terhi Tolla on uusi puheen-johtaja
sivu 3

Lapsuuden joulut muistetaan makuina
sivu 8

Himmeli-talkoisiin osallistunut Maria Saarela, 8, teki lempi-sotilaskotitädille Pirjo Sunikalle Suomen juhlavuodesta muistuttavan piirroksen.

Vihreät sisareni

Olemme joutuneet tänä syksynä erikoiseen tilanteeseen, kun puheenjohtajamme erosi kesken toimintakautensa luottamuspulan vuoksi. Valitsitte minut. Olen sotilaskotityössä vanha konkari, tehnyt sitä jo 48 vuotta. Olen ollut perustamassa kahta sotilaskotiyhdistystä, viimeksi tätä Helsinki – Santahaminaa. Olen tehnyt kaikkea sotilaskotityötä: tiskannut, myynyt, järjestänyt koulutusleirejä, olin mukana Viron sotilaskotityön aloittamisessa.

Olen saanut olla liiton hallituksessa ja Avustus- ja eläkesäätiö Tuen hallituksen puheenjohtaja lähes kymmenen vuotta. Vihreät sisareni, olette luottaneet minuun ja antaneet paljon vastuuta. Taas vedin länget kaulaani. Tämän homman hoidamme yhdessä. Me olemme Santahaminan sisaria. Me helpotamme osaltamme kansalaisvelvollisuuttaan suorittavien kaartilaisten elämää ja MPKK.ssa opiskelevien viihtyvyyttä.

Tätä on tehty ensi vuonna jo täydet 100 vuotta. Olemme vanhin naisten maanpuolustusjärjestö. Meitä oli sodissamme 8 000 sisarta. Meidän kanttiinimme toimivat aivan eturintamalla. Olkaamme ylpeitä näistä rohkeista vihreistä sisarista. Tehkäämme työtä samassa hengessä. Yhdessä me olemme vahvoja.

Terhi Tolla

Yhdistyksen puheenjohtaja vaihtui syyskokouksessa

Helsinki-Santahamina sotilaskotiyhdistyksen syyskokouksessa marraskuun lopulla vaihtui yhdistyksen puheenjohtaja, ja hallitus täydentyi uusilla jäsenillä.

Kaksi vuotta puheenjohtajana toiminut **Sirpa Luostarinen** erosi tehtävästä kymmenen jäsenen esitettyä hänen erottamistaan kokoukselle jätetyssä kirjeessä. Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin **Terhi Tolla**, joka oli yhdistyksen puheenjohtaja myös kolmivuotiskauden 2003-2005.

Hallituksen varsinaisiksi jäseniksi valittiin **Anu Helpinen**, **Kirsi Maaskola**, **Piia-Liisa Mäkinen** ja **Hanna Waris**. Varsinaisina jäseninä jatkavat **Marja-Liisa Nikka** ja **Marja-Riika Saaristo**. Varajäseniksi valittiin **Helena Aalto**, **Leena Kosonen** ja **Maija-Liisa Seppä**.

Uudeksi sotilaskotipäällikköksi valittiin **Sirkka Pouru**.

Hallituksen jäsenten ja jaostojen vetäjien yhteystiedot ovat takasivulla.

Kokouksessa hyväksyttiin myös ensi vuoden talousarvio ja toimintasuunnitelma. Ensi vuosi on suomalaisen sotilaskotitoiminnan 100-vuotisjuhlavuosi, ja tapahtumia tulee olemaan runsaasti niin Sotilaskotiliiton kuin yhdistysten ohjelmissa.

Täydennä jäsentietosi

Sotilaskotisisarten jäsenrekisteri on uudistettu, ja sen ylläpito on helpottunut uudella tietokonesovelluksella. Rekisterin ylläpitäjät, **Seija Pussinen** ja **Sirpa Nieminen** toivovat, että jäsenet täydentäisivät tietojaan, kun saavat esimerkiksi ansiomerkkejä tai hygieniapassin tai pv-ajoluvan. Myös koulutustiedot haluttaisiin rekisteriin. Täydennykset voi lähettää sähköpostilla Sirpa Niemisen osoitteeseen taloussihteeri@hssky.fi.

Sotilaskotiliiton intra
Pyydä käyttäjätunnukset Sotilaskotiliiton intraan järjestösihteeri **Pia Ojalalta** pia.ojala@sotilaskotiliitto.fi.

Terhi Tolla muistuttaa sotilaskotityön perustasta:

Arvomme on työ muiden hyväksi

Helsinki-Santahamina sotilaskotiyhdistyksen uudella puheenjohtajalla **Terhi Tollalla** on vuosikymmenien kokemus sotilaskotityöstä. Hän on harmikseen todennut talkoohengen vähentyneen yhteiskunnan muutosten mukana.

”Vapaaehtoistyöhön ei tartuta enää samalla innolla kuin ennen. Saamme kuitenkin olla onnellisia, että sisarillamme riittää intoa toimia muiden hyväksi.”

Terhi Tollan tulevaisuus määräytyi teinityttönä Kouvolan luistinradalla. Poikalyseon Pertti iski silmänsä tyttölyseon Terhiin. Kun aikansa oli luisteltu kenttää ympäri, Pertti kantoi Terhin luistimet kotiin. Siitä seurasi jo 57 vuotta kestänyt yhteinen taival varuskuntien ja sotilaskotien kautta Helsinkiin.

Lyseon jälkeen Terhi lähti opiskelemaan opettajaksi Jyväskylään ja Pertistä tuli ilmavoimien ja tehtaiden koelentäjä. Niinpä Tollan perhe on asunut lennostopaikkakunnilla, Kuorevedellä, Luonetjärvellä ja Kuopiossa. ”Olen yrittänyt pysyä siivellä mukana, kun on muutettu paikasta toiseen, yhteensä 13 kertaa. Opettajan ammatti oli hyvä muuttojen kannalta, mutta alkuvuosina kuitenkin oli joskus vaikea löytää töitä, koska kouluja lakkautettiin.”

Ensimmäinen Terhin sode oli Kuoreveden Hallissa, jossa toimi ilmavoimien tekninen koulu.

”Perustimme sotilaskodin kerrostalokaksioon. Se riitti, sillä varuskunta oli pieni. Hallin kylä oli ihanteellinen nelilapsiselle perheelle, rauhallinen maalaispaikka, jonka asukkaat saivat leipänsä rakentamalla ja korjaamalla lentokoneita.”

Kuorevettä seurasivat Luonetjärvi Jyväskylässä ja Rissala Kuopiossa. Siellä Terhi oli Jynkän ala-asteen rehtorina. Helsinkiin perhe muutti 1986, kun Pertti Tolla sai siirron pääesikuntaan. Hän toimi mm. pääesikunnan päämajoitusmestarina ja puolustusneuvoston sihteerinä ja jäi eläkkeelle kenraaliluutnanttina 1996.

Helsingissä Terhi Tolla kuului ensin Santahaminan sotilaskotiyhdistykseen, joka ylläpiti kadettikoulun (nyk. maanpuolustuskorkeakoulu) sodea. Kun se ja HNMKY:n ylläpitämä sotilaskoti yhdistyivät 2003, hänestä tuli Helsinki-Santahamina sotilaskotiyhdistyksen puheenjohtaja kolmeksi vuodeksi ennen **Inka Tiittasta**.

Helsingissä Terhi työskenteli ensin kouluvirastossa ja sitten rehtorina 17 vuotta. Hän jäi eläkkeelle Suutarilan ala-asteen rehtorin virasta.

Terhi Tolla (vas.) ja Riitta Suihkonen osallistuivat vierailuun Helsingin kaupungintalossa lokakuussa.

Sotilaskotimme koki Terhin alkuvuosina paljon muutoksia ja remontteja. Keittiö uusittiin, myyntihyllyt ja vitriinit rakennettiin, kunnostettiin kirjasto jne.

”Sotilaskotityöhön pitäisi saada mukaan nuorta voimaa. Se on vaikeaa, sillä harrastaminen on muuttunut itsekeskeisemmäksi. Sen näemme omissakin lapsissamme, jotka keskittyvät enemmän perheen ja ystävien kanssa seurusteluun ja harrastamiseen. Sekin on tärkeää ja hyvä asia, mutta vie voimia vapaaehtoistyöltä muiden hyväksi.”

Esimerkkinä edellisestä Terhi kertoo Joutsenossa asuvan 5-vuotiaan lapsenlapsensa kommentin, kun perhe lähti ostamaan uutta sänkyä.

”Mie niin toivon, että isä ja äiti ostaisi niin ison sängyn, että venskut (3-lapsinen ystäväperhe) mahtuisi mukaan.”

Marja-Riika Saaristo

Korttelin kokoinen kaupungintalo

Benita Puuvuori oli remontin verhomestari

Benita Puuvuori kuvassa kolmas vasemmalta valtuustosalissa.

Kun Helsingin kaupungin-valtuuston lisärakennus valmistui 1988, tehtiin myös vanhaan Bockin taloon iso remontti. **Benita Puuvuori** Helsingin Tekstiilikeskuksen johtajana vastasi kaupungintalon verhojen valmistuksesta.
Kaupunginmuseon silloinen johtaja **Leena Arkio-Laine** ja tutkimuspäällikkö **Marja-Liisa Lehto** vastasivat aikakausimiljöön toteuttamisesta ja verhojen suunnittelusta. Verhot valmistettiin **Tekstiilityökeskuksessa**, jossa Benitan vastuulla oli noin 50 ompelualan huippuammattilaista kuten mallimestareita, sekä saman verran työllistettyjä ja pitkäaikaistyöttömiä työntekijöitä.
Verhot olivat kangaslaadultaan, väriltään, asettelultaan ja malliltaan aikakauden eli empiren mukaisia. Ne olivat hyvin ohutta ranskalaista silkkiä ja materiaalia oli äärimmäisen vaikea työstää. Empiresalin verhot laskeutuivat molemmin puolin kauniisti ja reunoissa oli tupsut.
Nykyään verhot ovat jäykempää ja todennäköisesti paloturvallista kangasta ja niin ylä- kuin sivukappojen muotokin on muuttunut. Rakennuksessa ei muutenkaan ole yhtä paljon verhoja kuin silloisen remontin jälkeen.
Benita sanoo, että projektin ajattelumaailmaan pääseminen vaati hengellä asennoitumista. Myös vanhan ruokasalin luumunväriset verhot ja ruokalan välitilojen verhot kuuluivat projektiin. Ne valitsi arkkitehtitoimisto Ruusuvuori.
Tekstiilityökeskus valmisti verhot moniin kaupungin tiloihin päiväkodeista edustustiloihin, ja se oli kaupungin virallinen verhojen ostopaikka. Benitan johdolla verhojen valinta ja valmistus rationalisoitiin, ja siitä hän sai rationalisointipalkkion, jonka hän jakoi verho-osaston kanssa. Valmistettavien verhojen käyttökohteet tutkittiin etukäteen, ja niihin tehtiin laitospesun kestäviä verhoja, vaikka esimerkiksi laitosten johtajilla oli omia näkemyksiä materiaalista. Kertakäyttöverhoihin ei satsattu.
Benita toimi Tekstiilityökeskuksen johtajana 30 vuotta. Hän oli mukana ideoimassa Helsingin 450-vuotislahjaksi annettavaa matkahuopaa. Aihe oli Helsingin sijainti Suomen kartalla, ja värit kaupungin vaakunan kruunusta. Sen suunnitteli tekstiilitaiteilija **Liisa Hämäläinen**. Huovat olivat numeroituja, ja Benitalla on Nro 1, jonka hän sai eläkelahjaksi.
Miten Benitasta tuli sotilaskotisisar? Seurakuntatoiminnasta tuttu **Mirja Laukkarinen** kutsui hänet eräänä ystävänpäivänä tutustumaan sotilaskotiin. Benita liittyi ja ryhtyi aktiiviseksi hengellisen jaoston jäseneksi. Muusta toiminnasta hän totesi: ”En keitä, paista enkä myy. Jos on pyykkärille paikka niin sinne tulisin. ”
Vuodesta 2010 hän on huolehtinut kodin tekstiilien pesusta ja silityksestä sekä ommellut kirjaston ja neuvotteluhuoneen verhot. Hän on ollut mukana kodin tekstiilien hankinnassa.
Sotilaskotityössä Benita ihailee sisaria, jotka ovat vuosikymmeniä tehneet pyyteetöntä työtä.

Marja-Liisa Nikka

jatkuu seuraavalla sivulla

Sininen talo kätkee sisäänsä empireä ja modernia

Vasemmalta Mirja Laukkarinen, Pirkko Kinnunen, Riitta Suihkonen ja Kaija-Sisko Ahomaa yhdessä kaupungintalon hienoista saleista.

Sotilaskotisisaret vierailivat lokakuussa Helsingin kaupungintalossa, joka on paljon muutakin kuin Kauppatorille avautuva sininen rakennus. Kokonaisuus käsittää koko Leijona-korttelin kauppatorilta Senaatintorille asti. Pääsisäänkäynti Pohjoisesplanadilta vie kävijät ensin kaupungintalon Virka-infoon ja sitä kautta mm. toimistoti-loihin. Aulasta johtavat portaat myös entisen hotelli Seurahuoneen upeaan juhlasaliin. Siellä on usein kaikille avoimia tapahtumia ja konsertteja.

C.L. Engelin suunnittelema Hotelli Seurahuone toimi tässä talossa 1833 – 1913. Vanha rakennus ajateltiin purkaa, mutta onneksi asian pitkittyessä talo korjattiin ja muutettiin kaupungintaloksi 1932. Kaupunginvaltuusto kokoontui entisen hotellin juhlasalissa 1932-1965. Taloon tehtiin sitten suuret muutostyöt 1965-1970 arkkitehti Aarno Ruusuvuoren suunnitelmien mukaan. Juhlasalia lukuun ottamatta kaikki sisätilat purettiin ja rakennettiin moderneiksi toimistotiloiksi. Venäjän vallan alkuvuosina sisäpihalla oleva kauppias Bockin talo toimi kenraalikuvernöörin virkatalona. Siellä yöpyivät mm. keisarit Aleksanteri I ja Nikolai I.

Korttelin sisäpihalla on nyt lisäksi kaupunginvaltuuston istuntosali, jonka lehterille kaupunkilaisilla on vapaa pääsy kokousiltoina. Sinne mennään Sofiankatu yhden ovesta.

Kauppias Bockin talosta on entisöity mm. Empiresali, jota pidetään Helsingin kauneimpana. Siellä valtuusto kokoontui vuodesta 1875 vuoteen 1912 saakka. Nyt sali on edustilaisuuksien pitopaikka.

Kaija-Sisko Ahomaa

Retki Lohjalle viritti sisaret jouluun

Torvisoittokunta avasi perinteiset joulumarkkinat. Kojukierroksen jälkeen sisaret kuuntelivat kirkossa joulu-evankeliumin Lohjan murteella ja lauloivat joululauluja.

Asu viestii yhteenkuuluvuutta

Katriina Jouko Sotilaskotiliiton asutoimikunnasta oli tuonut esityksensä tueksi vaaterekillisen sotilaskotivaatteita Perinnetaloon protokollapäivänä lokakuussa. Esillä oli mm. villakankainen leninki 60-luvulta, lehvää, ruutua, bleisereitä, pitkä takki, juhlapusero, fleece, villatakkeja ja maastoasu.

Luennoitsija itse oli pukeutunut tyylikkäästi kokovihreään: villatakki, t-paita, vihreät housut ja piristeenä ruutuhuivi. Katriina sanoi, että vaikka mustat housut on hyväksytty käytettäviksi sotilaskotiasussa, hän toivoo, että myös ne olisivat vihreät.

Ensimmäisen teollisesti valmistetun sotilaskotiasukokonaisuuden suunnittelivat Pii Sarpaneva ja Maj Kuhlefelt. Silloin saimme ruutukuosin käyttöömme. Nykyiset ruutupaidat ovat lähes silittämättä siistiä materiaalia.

Kaikki vuosien varrella tehdyt asut ovat edelleen käyttökelpoisia, mutta eri kuoseja, kuten lehvää ja ruutua, ei pidä sekoittaa. Joskus on tehty vääriä hankintoja: Katriinan mielestä bermudashortsit voisi vaieta kuoliaaksi – ne eivät pue ketään.

Varuskunta-alueella pukeudumme aina vihreisiin

Kirjoittamaton sääntö on, että varuskunta-alueella sotilaskotisisaret pukeutuvat aina vihreisiin. Katriina kannusti sisaria käyttämään rohkeasti sotilaskotiasua esimerkiksi vuoroille tullessaan – asu herättää kiinnostusta ja voimme antaa kysyjille tietoa sotilaskotitoiminnasta.

Mikäli kutsussa on asukoodi ”casual”, se tarkoittaa ruutupaitaa ja vihreitä housuja tai hametta. ”Smart casual” taas edellyttää käytettäväksi valkoista paitaa, vihreää villatakkia tai bleiseriä ja vihreää hametta tai housuja. Järjestöasuun eivät kuulu mustat sukkahousut

Katriina Jouko on Lahden sotilaskotiyhdistyksen puheenjohtaja, liiton asutoimikunnan jäsen ja sotilaskotisisar vuodesta 1962.

edes hautajaisissa. Sotilaskotisisar on asussaan myös koruton – ei siis helmiä eikä näyttäviä koruja. Yhteenveto eri tilaisuuksissa käytettävistä asuista on esitetty Sotilaskoti-lehdessä 3/2016, ja se löytyy myös Sotilaskotiliiton intrasta.

Työvuorolla käytetään työvaatteessa vain jäsenmerkkiä ja nimineulaa. Ansio- ja kunniamerkkejä voi käyttää asiaankuuluvissa tilaisuuksissa myös ruutu- ja lehväpaidassa. Ansio- ja kunniamerkkien viidakkoon löytyy apu Sotilaskotiliiton kunniamerkkien asettelumallista. Tarkemmat ohjeet ovat Sotilaskotiliiton intrassa. Jos merkkejä on kertynyt useampia, ne kannattaa kiinnittää joko hakaneulaan tai teettää kiinnitys Sotainvalidien keskusliitossa. Samalla kunniamerkkinauhat tulevat oikein laitetuiksi.

jatkuu seuraavalla sivulla

Sotilaskotiliiton uusin asuhankina on hattu, jota käytetään pitkän sodepäällystakin kanssa.

Istumajärjestys ja pukukoodi sopivat myös perhejuhliin

Olemme sotilaskotisisaria 24/7. Skotlantilaisen sananlaskun mukaan hymy maksaa vähemmän kuin sähkö, mutta valaisee paremmin.

Ritva Heinonen

Tapakouluttaja **Ritva Heinonen** on tehnyt pitkän kansainvälisen uran Puolustusvoimissa. Hän höysti esitystään omakohtaisilla kokemuksillaan.

Protokolla on virallinen käyttäytymistapa, joka helpottaa ihmisen välistä käyttäytymistä kansainvälisissä tilanteissa.

Etiketti tarkoittaa yleisesti hyväksyttyjen ja ajan mukana muuttuvien käytöstapojen noudattamista.

”Jos kutsussa on pukeutumiskoodi, etkä ole varma, mitä se tarkoittaa, kysy kutsun lähettäjältä. Myös perhejuhlien kutsuun voi laittaa pukukoodin.

Virallisten pukukoodien merkitykset voi tarkistaa netistä. Myös maalaisjärkeä voi käyttää!”

Tervehtimisen yhteydessä tapahtuva esitteleminen on kolmen kauppa. Mies esitellään naiselle, nuorempi vanhemmalle, alempi ylemmälle, yksinäinen seurueelle. Kätellessä olisi annettava vaikutelma, että on läsnä, hymyillään ja katsotaan silmiin. Poskisuudelmia ei jaeta ensitapaamisella.

On korrektia saapua tilaisuuteen kutsussa mainittuun aikaan. Jos tilaisuuden aika on rajattu, tilaisuuteen saavutaan ensimmäisen tunnin aikana ja sieltä poistutaan n. 10 minuuttia ennen loppumisaikaa.

Istumajärjestysten laatimiseen löytyy apua käytösoppaista. Perhejuhlat ovat perheen näköiset, ja niissä annetaan päätähden, esimerkiksi syntymäpäiväsankarin, loistaa.

Tilaisuuksien järjestämisessä on tärkeää ottaa huomioon sisääntulon viihtyisyys, kättelypaikan valinta, vieraskirjan paikka, buffetpöydän sijainti, ja ruokailun sujuvuus, ja cocktailtilaisuuksissa tulisi muistaa järjestää laskutilaa lautaselle. Vinkki: laita lasinpidike kehon puolelle, jolloin ruokailu on helpompaa.

.

Marja-Liisa Nikka

Avustus- ja eläkesäätiö Tuki edistää sisarten koulutusta

Sotilaskotien työntekijöiden eläkkeiden turvaamiseksi perustettiin sotien jälkeen eläkerahasto eli Avustus- ja eläkesäätiö Tuki. Tuen hallituksen jäsen Terhi Tolla esitteli säätiön toimintaa etiketti- ja protokollakurssin yhteydessä.

Säätiö on tarjonnut virkistysloman 976 sisarelle; rahaa siihen on käytetty n. 300 000 euroa. Nykyään Tuen varoilla järjestetään sisarpäiviä, leirien päättäjäisiä ja muita virkistystilaisuuksia sisarille kuten etiketti- ja protokollakoulutus. Sotilaskotityön 100-vuotisesta toiminnasta on tekeillä historiakirja, jonka kustannuksiin Tuki osallistuu. Jäsenhankintakampanjaa on tuettu 20 000 eurolla, ja Suomen 100-vuotisjuhlan kunniaksi Tuki osallistuu varusmiesten juhlakahvitukseen.

Makumuistot tuovat joulun kielelle

Talkkunaa ja tirripaistia

Riitta Suihkosen lapsuuden jouluun Suonenjoella kuului ***talkkuna***. Sen kansaa syötiin ***tirripaistia***. Talkkuna tehtiin niin, että karkeaksi jauhetut ohranjyvät paahdettiin leivinuunin arinalla ja jauhettiin hienoksi. Veteen sekoitettuna jauhosta tuli puuroa, ja sen päälle kasattiin tirripaistia eli paistettua sian sivua.
”Ateria oli vahva ja rasvainen, eivätkä lapset siitä erityisesti pitäneet, mutta jouluun se kuului”, Riitta muistelee. Suonenjoella talkkuna oli talviruokaa, monin paikoin muualla sitä syötiin kesällä marjojen kanssa. Nykyisin talkkunaa pidetään super-ruokana, ja sen käyttöä edistää Talkkunaseura.
Joulupöytään kuuluivat myös omasta sikalasta teurastettu kinkku, porkkana- ja lanttulaatikko sekä punajuuret. Riisipuuro ei ollut jouluruoka, sillä sitä syötiin sunnuntaisin ympäri vuoden.
Karjatilan päiväohjelma mukaili lehmien rytmiä myös jouluna.

”Aamu alkoi kuudelta navetalla ja sinne mentiin taas kello 15. Jouluateria nautittiin joskus jo ennen lehmien ruokintaa iltapäivällä.”
Kuuden lapsen joululahjat olivat yleensä kotitekoisia. ”Äiti saattoi kutoa kolmelle tytölle villatakit ja isä tehdä kolmelle pojalle kelkat. Molemmat olivat taitavia käsistään.”
Lehmät eivät päästäneet perhettä jouluaamuna kirkkoon, mutta toinen rekiretki oli tärkeä: ”Koulun joulujuhlaan kaikki tulivat reellä. Aisakellot kilkkasivat ja koulun edustalla seisoivat vieretysten lähes kaikki kylän hevoset. Se oli hienoa!”

Elannon joululimppu haettiin kivijalkakaupasta

Ritva Saarnin lapsuuden perheessä Helsingissä vietettiin satakuntalais-helsinkiläistä joulua. Se näkyi ruokapöydässä: kinkun, perunoiden, porkkanalaatikon ja maksapasteijan lisäksi syötiin ***sallattia*** eli rosollia. Joululohi otettiin säilykepurkista.
Jälkiruokapuuron kanssa oli väskynäsoppaa eli luumukeittoa. Joulupäivänä riisipuuro paistettiin. ”Äitini vihasi joulua ja poti juhlastressiä. Hän oli usein aterialla jo niin väsynyt, että makasi sängyssä, kun muut aterioivat. Siksi joulu ei ole tuntunut koskaan helpolta”, Ritva kertoo.
Kymmenvuotiaana Ritva luki kotona jouluevankeliumin, mutta piilosta. ”Pidin sisältöä tärkeämpänä kuin esiintymistä, ja koko lukeminen tuntui vieraalta. Sen päälle lauloin Enkeli taivaan.” Kuusivuotiaana Ritvalle paljastui totuus pukista, mutta se ei silti koskaan tuonut toivottua lahjaa.
”Vuodesta toiseen toivoin nukkekotia ja rattaita, mutta pukki toi kengät, ompelukorin, kirjoja, sukset, luistimet tai kelkan”, Ritva kertoo.

jatkuu seuraavalla sivulla

Lapin lakkoja riitti arkeen ja juhlaan

Posiolla kasvaneen **Helena Saarelan** jouluihin kuului tietysti ***lakkahillo***, kun asuttiin lakkamailla. Lakkoja eli hilloja syötiin niin hiilloksella paistetun ***leipäjuuston*** kuin jouluaterian jälkiruuan eli ***maitokiisselin*** kanssa.

Ohrarieska kuului pöytään myös. Se tehtiin heraan ja nostatettiin ruokasoodalla. Siikaa oli suolattu nelikkoon jo syksyllä, kinkku oli omasta takaa, samoin perunat ja porkkanat. Aattoaamuna tehtiin normaalit navettatyöt**,** isä haki poikien kanssa kuusen ja iltapäivällä oltiin taas navetassa. Navetan hajut saunottiin pois ja koko seitsenhenkinen perhe pääsi rauhoittumaan vasta iltakuuden, seitsemän aikaan. **Kirkkoon oli matkaa** 30 kilometriä, joten jouluaamun jumalanpalvelus kuunneltiin radiosta. ”Meidän lestadiolaisperheessä radiosta ylipäätään kuunneltiin vain hartauksia, maamiehen tietolaari ja uutisia. 1950-luvulla meillä ei ollut vielä edes sähköä, joten radio toimi painavilla pattereilla. Öljylampun valossa oltiin hartaita”, Helena muistelee.

Marja-Riika Saaristo

Erilainen joulu Mafia-saarella Tansaniassa

Meitä on neljän ystävän ryhmä, joka on tehnyt matkoja eri mantereille n. 30 vuoden ajan. Joulukuussa 1997 olimme safarilla Tansaniassa, ja jouluksi halusimme Mafia-saarelle. Kohtalotar mukavasti auttoi, kun lounaalla aatonaattona tapasimme lentäjän, joka oli nelipaikkaisella koneellaan palaamassa Mafialle ilman matkustajia!
Olimme kuulleet miehestä, joka hankki asukkaita hotelliinsa odottamalla sen lyhyen kiitoradan päässä, jota sanottiin lentokentäksi. Hyppäsimme koneesta, ja meitä lähestyikin samainen hotellin isäntä.
Matkasimme pakettiauton lavalla muutaman minuutin hotellin värikkäästi kukkivaan pihaan. Toisen huoneen kylpyhuoneen ovi putosi saranoineen ensimmäisellä avauksella. Laitoimme sen seinää vasten, ja siihen se jäi.
Kävellen tutustuimme Kilindonin kylään, ja meitä saatteli vuohilauma. Kaksi paikallista miestä tuli kysymään, olemmeko Suomesta; olivat kuulleet puheemme. He olivat opiskelleet Kuopiossa meribiologiaa ja koska suomalaiset olivat olleet ystävällisiä heitä kohtaan, he halusivat viedä meidät merelle jouluaattona.
Aamulla astuimme isoon WWF:n veneeseen, jolta tutkittiin merilehmiä. Pienellä saarella tapasimme naisryhmän, joka keräsi, värjäsi ja kuivasi sitkeää ruohoa ja kutoi siitä mattoja, liinoja ja aurinkohattuja myyntiin.
Naisosuuskunta puolestaan kalasti mustekaloja kreikkalaiselle pakastamolle. Tansanian toinen virallinen kieli on englanti, joten keskustelu sujui hyvin.
Illaksi halusimme hotellissa ateriaksemme jotain jouluista. No hummereita, nehän ovat punaisia! Eteemme tuotiin kannelliset muovirasiat, joissa oli valmiiksi perattuja hummereita. Ei mitään punaista koristeellisuutta! Hyvältä maistui silti!
Joulupäivän aamuna menimme messuun uuteen kirkkoon, jonka maalaamattomat seinät tuoksuivat kostealle laastille. Penkkeinä oli pöllien päälle asetetut laudat. Messun loputtua pappi pyysi meitä neljää kalpeanaamaa seurakunnan eteen kertomaan, keitä olemme ja miksi olemme siellä. Lapsetkin kuuntelivat aivan hiljaa jokaisen tarinan!
Joulupäivän aterialle saimme sitten kauniit punaiset baby-hummerit!
Eeva Torsti

Himmelitalkoot

Sotilaskoti sai joulukoristeiksi sisarten askartelemat himmelit. **Leena Kosonen** sai kotiinsa kolme ruislyhdettä Vuokatista. Hänen keittiönsä olikin täynnä olkia kuin riihen lattia, kun hän katkoi lyhteistä suoria olkia yksitellen himmeleitä varten. Sotilaskodissa olkia liotettiin ensin n. 10 minuuttia, jonka jälkeen ne leikattiin määrämittoihin **Seija Suurhaskon** ohjeiden mukaan. Sen jälkeen alkoi lankojen pujottelu oljenpätkien läpi, ja mallin mukaan onnistuimme tekemään eri kokoisia ”palikoita” himmeleitä varten. Askartelu oli mieluista virkistystä niin nuorille kuin vanhemmillekin.

Vasemmalta Anita Korkalainen, Leila Pakarinen, Maria Saarela, Pirkko Kinnunen ja Svetlana Syrjö.

Konfirmaatio Siikaniemessä

Etelä-Suomen varuskuntien yhteisellä rippikoululeirillä Hollolan Siikaniemessä oli 11 Kaartin jääkärirykmentin varusmiestä. Varuskuntapastorimme **Risto Kaakinen** piti konfirmaation ja sotilaskotiyhdistyksemme sisaret jakoivat konfirmoiduille hopeiset ristit muistoksi.

Suomi 100 -kahvit

Itsenäisyyspäivän aattona nautittiin sotilaskodissa kahvit kakun kera.

Varusmiesten kahvitukseen osallistui Avustus- ja eläkesäätiö Tuki.

Kahvia tarjoilemassa **Raija Iso-Junno** (vas.), **Lilli Voutilainen** ja **Kaija Holopainen**.

Tapahtumakalenteri 2018

Aika ja paikka	Tapahtuma	lisätietoja
ti-pe 9.-12.1.	sodeinfot	ilmoittautumiset Heli Pasaselle
la-su 13.-14.1.	läheisten päivät	ilmoittautumiset Heli Pasaselle
to 18.1. klo 13 sotilaskoti	seniorijaoston kokous	ilmoittautumiset taloussihteerille
ma 22.1. klo 18 kirjasto	lukupiiri	Kirja: Sally Salminen ”Katriina”. Vieraana Suvi Ahola kts. alla
7.2. klo 18 Sotilaskodissa	sisarilta/erilaisia maistiaisia	ilmoittautumiset taloussihteerille
la 10.2. Santahamina	uusien sisarten koulutus	ilmoittautumisesta tarkemmin myöhemmin
pe 16.2. Santahamina	vala/vakuutus	
la 10.3. MPKK:n juhlasali	Naisten päivän konsertti	ilmoittautumiset kahvitarjoilun järjestämiseen Eila Elolle
su 18.3. klo 10 Roihuvuoren kirkko	sisarten kirkkopyhä	
la 24.3. Töölön palvelukeskus	pääsiäismyyjäiset	
su 29.4. Järvenpää	Sotilaskotityötä 100 vuotta juhlakonsertti	
ma 7.5.	Sotilaskotityötä 100 vuotta pop-up -tapahtuma	

- Toimittaja, kirjailija **Suvi Ahola** saapuu lukupiirin vieraaksi **22. tammikuuta**. Hän on Helsingin Sanomien kulttuuritoimittaja ja on kirjoittanut ja toimittanut useita kirjoja. Vuonna 2013 hän väitteli filosofian tohtoriksi Helsingin yliopistossa väitöskirjalla *Lukupiirien Suomi – Yhteisöllistä lukemista 149 suomalaisessa lukupiirissä 2009*.

  Lukupiirin kirjana on Sally Salmisen (1906-1975) kirja *Katriina*, joka on julkaistu 1936. Se on ahvenanmaalaisen Salmisen tunnetuin kirja. Se sai heti runsaasti kiitosta ja käännettiin useille kielille. Salminen asui elämänsä aikana Ahvenanmaan lisäksi Ruotsissa, Yhdysvalloissa ja Tanskassa.
- **Sisarten kirkkopyhä 18.3. Roihuvuoren kirkossa.** Sotilaspastorimme Risto Kaakinen pitää saarnan, ja tarjoamme kirkkoväelle kahvit.
- **Syksyn tarjontaa: Matkakohteena Seefeld, matka-aika 5.9. - 9.9.2018.** Käymme myös Innsbruckissa, jossa suomalainen kaupunkiopas kierrättää meitä kaupungin kapeilla kujilla ja nähtävyyksissä.
  Vielä kerran mahdollisuus kokea upeat Tirolin vanhan käsityöperinteen päivät syyskuussa (8.9 - 9.9.2018). Paikalla n. 120 erilaista käsitöiden esittelijää ja työnäytöstä.
  Lisäksi matkan aikana tutustumme kauniisiin alppimaisemiin ja retkeilemme kävellen upeilla reiteillä.
  Lisätiedot: Matkavekka, puh. 020 120 4821, erkki.karjalainen@matkavekka.fi tai
  Allu (Aili) Lamminen, puh. 040 5335513, allulamminen@gmail.com

Kodinjohtajan terveisiä

Pääsotilaskotiin on hankittu uusi tuoremehukone. Koneen osia ei saa pestä astianpesukoneessa.

Sotilaskotivaatteita voi lainata ja ostaa arkisin klo 7.00 – 21.30. Varaston avain on kodinjohtajalla, kodinhoitajilla ja taloussihteerillä. Lainavaatteet tulee palauttaa puhtaina, sillä niille ei ole pesulapalvelua.

Kadettikerhon sotilaskodissa toimii hyvä tiimi **Marjo Ilanko** ja **Sirkka Pouru**. Auditoriossa jatkavat Virpi Leinonen kodinhoitajana ja Heidi Forsman.

Yhteystiedot 2018

Hallitus

Terhi Tolla puheenjohtaja
Puh. 040 547 7799
terhi.tolla@hssky.fi

Anu Helpinen
Puh. 040 835 0195
anumarita48@hotmail.com

Kirsi Maaskola
Puh. 050 966 5683
kirsi.maaskola@orionpharma.com

Piia-Liisa Mäkinen
plm.lilies.roses@gmail.com

Marja-Liisa Nikka
Puh. 040 570 4230
nikka.marjaliisa@gmail.com

Marja-Riika (Maikka) Saaristo
Puh. 040 508 4702
marjariikas@gmail.com

Hanna Waris
hanna waris@gmail.com

Varajäsenet
Helena Aalto
helemv98@gmail.com

Leena Kosonen
Puh. 040 574 9532
leenam.kosonen@gmail.com

Maija-Liisa Seppä
Puh. 040 777 4231
maijaliisa.seppa@pp.inet.fi

Rahastonhoitaja, jäsensihteeri
Sirpa Nieminen
puh. (09) 679 771
sirpa.nieminen@hssky.fi

Tiedotus
Marja-Riika (Maikka) Saaristo
Marja-Liisa Nikka

Jaostot

Sisarvuorot ja tarjoilujaosto
Heli Pasanen, kodinhoitaja
Puh. 050 440 6993
tarjoilu.heli@hssky.fi

MPKK:n tapahtumat
Eila Elo
Puh. 040 329 0152
eila.elo@luukku.com

Hengellinen jaosto
Mirja Laukkarinen
Puh. 041 436 2460
mirjakala@hotmail.com

Liikkuva sotilaskoti (LSK)
Merja Autio
Puh. 050 440 6994 (LSK)
Puh. 0400 434 941 (oma)
merja.autio@bastu.net

Kirjasto- ja perinnejaosto
Ritva Saarni
Puh. 050 563 6500
ritva.saarni@kolumbus.fi

Käsityö- ja tekstiilijaosto
Leena Kosonen
Puh. 040 574 9532
leenam.kosonen@gmail.com

Benita Puuvuori (tekstiilihuolto)
Puh. 040 123 6484
benita.puuvuori@saunalahti.fi

Seniorijaosto
Pirkko Kinnunen
Puh. 050 511 3792
kinnunen.pirkko@elisanet.fi

Sotilaskotipäällikkö
Sirkka Pouru
Puh. 050 329 0152
sirkka.pouru@gmail.com

Sotilaskodit

Santahaminan sotilaskoti
Santahaminantie 15
ma-pe 8.30-20.30
la-su 16.30-19.30 (alokasaikana 20.30:een)

Kodinjohtaja Virpi Fyhr
Puh. 0400 441 317
virpi.fyhr@hssky.fi

Kodinhoitaja Heli Pasanen
Puh. 050 440 6993
heli.pasanen@hssky.fi

Kodinhoitaja Eeva Riuttala
puh. (09) 684 6368
eeva.riuttala@gmail.com

Kadettikerhon sotilaskoti (MPKK)
Kadettikouluntie 7
ma-to 8.00-15.00
pe 8.00-14.00
puh. 0299 530 701
kadettikerho@hssky.fi

Auditoriotalon kanttiini
Kadettikouluntie 6
ma 8.00-15.00
ti-to 7.30-15.00
pe 7.30-12.00
Kodinhoitaja Virpi Leinonen
puh. 0299 530 702
auditorio@hssky.fi

Taloussihteeri Sirpa Nieminen
ma-pe 9.00-15.00
puh (09) 679 771
taloussihteeri@hssky.fi
Helsinki - Santahamina
sotilaskotiyhdistys ry

Santahaminantie 15
00860 Helsinki
www.hssky.fi
Nordea
FI 22 2285 1800 0028 83
Y-tunnus 1869305-2